

Instanța de fond: Judecătoria Comercială de Circumscripție
Judecătorul: Gh. Muntean,
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: M. Guzun, I. Cotruță, N. Simciuc,

ÎN C H E I E R E

02 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecătorul
judecători

Svetlana Filincova,
Nicolae Craiu,
Dumitru Visternicean,

examinând admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea Mixtă „Sudzucker-Moldova” Societate pe Acțiuni, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2017,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă „Sudzucker-Moldova” Societate pe Acțiuni împotriva lui Boris Efimov, Ediția periodică „Экономическое Обозрение” „Logos Press”, Societatea pe Acțiuni „Orhei-Vit”, intervenient accesoriu Uniunea Producătoare de Zahăr din Moldova cu privire la apărarea onoarei și demnității și repararea prejudiciului moral,

C O N S T A T Ă:

La 27 mai 2013, Întreprinderea Mixtă „Sudzucker-Moldova” Societate pe Acțiuni (în continuare ÎM „Sudzucker-Moldova” SA) a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Boris Efimov, Ediția periodică „Экономическое Обозрение” „Logos Press”, Societatea pe Acțiuni „Orhei-Vit” (în continuare SA „Orhei-Vit”), intervenient accesoriu Uniunea Producătoare de Zahăr din Moldova cu privire la apărarea onoarei și demnității și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că, în cadrul unui interviului acordat ziaristului Andrei Cigarivaschii, publicat în ediția periodică „Экономическое Обозрение” la data de 05 aprilie 2013, pârâtul Boris Efimov, printre altele, a declarat că: «Орхейское предприятие покупало бы сахар и за рубежом, в

Белоруссии или на Украине, где тот дешевле примерно на 20 %, но импорт этого сырья возможен только с согласия Ассоциации сахаропроизводителей, где первую скрипку играет представители того же Sudzucker. Ассоциация не позволила „ Orhei-Vit” SA завести в прошлом году партию сахара из Белоруссии». Susține că astfel, pârâtul a afirmat/sugerat că importul zahărului din Ucraina sau Belarusia este posibil doar cu acordul Uniunii Producătorilor de Zahăr din Republica Moldova; ÎM „Sudzucker-Moldova” SA are un rol determinant în activitatea Uniunii Producătorilor de Zahăr din Republica Moldova; Uniunea Producătorilor de Zahăr nu a permis SA „Orhei-Vit” să importe anul trecut o partidă de zahăr din Belarusia; Astfel, ÎM „Sudzucker-Moldova” SA, prin intermediul reprezentanților săi în Uniunea Producătorilor de Zahăr a împiedicat „Orhei-Vit” SA să importe zahăr din Belarusia. Altfel, spus, pârâtul a afirmat/sugerat că ÎM „Sudzucker-Moldova” SA se ocupă de activități ilegale, în special de blocarea activității economice a societății conduse de către pârât.

Reclamantul consideră aceste informații mincinoase, care nu corespund adevărului și atentează inadmisibil la reputația profesională.

ÎM „Sudzucker-Moldova” SA invocă că, Boris Efimov, în cadrul materialului publicat în ediția periodică „ Экономическое Обозрение” la data de 05 aprilie 2013 a răspândit informații cu privire la fapte, care nu corespund realității, mincinoase și care lezează reputația profesională a întreprinderii.

Reclamantul menționează că a expediat cererea prealabilă în adresa pârâtului la data de 24 aprilie 2013, dar care a rămas fără răspuns.

ÎM „Sudzucker-Moldova” SA solicită admiterea cererii de chemare în judecată, constatarea faptului că declarațiile făcute de Boris Efimov, la 05 aprilie 2013, prin intermediul ediției periodice „ Экономическое Обозрение” precum că: importul de zahăr din Ucraina sau Belarusia este posibil doar cu acordul Uniunii Producătorilor de Zahăr din Republica Moldova, ÎM „Sudzucker-Moldova” SA are un loc determinant în activitatea Uniunii Producătorilor de Zahăr din Republica Moldova, și Uniunea Producătorilor de Zahăr din Republica Moldova nu a permis SA „Orhei-Vit” să importe anul trecut o partidă de zahăr din Belarusia, respectiv, ÎM „Sudzucker-Moldova” SA, prin intermediul reprezentanților săi în Uniunea Producătorilor de Zahăr a împiedicat SA „Orhei-Vit” să importe zahăr din Belarusia, se referă la fapte ce nu corespund realității, sunt mincinoase și lezează reputația profesională a ÎM „Sudzucker-Moldova” SA, obligarea lui Boris Efimov să dezmință informația lezantă prin intermediul aceleiași ediții periodice „ Экономическое Обозрение”, repararea de către Boris Efimov a prejudiciului moral cauzat în sumă de 45000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Comerciale de Circumscripție din 17 mai 2014 în baza demersului cu privire la scoaterea cererii de pe rol și a cererii cu privire la

încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 lei depuse de avocatul Lefter Aurel în interesele lui Boris Efimov, cererea de chemare în judecată a fost scoasă de pe rol și s-a încasat din contul ÎM „Sudzucker-Moldova” SA în beneficiul lui Boris Efimov cheltuielile de judecată suportate pentru asistența juridică în sumă de 2500 lei (f.d.123-124, Vol. I).

Nefiind de acord cu încheierea Judecătorei Comerciale de Circumscripție din 17 mai 2014, Boris Efimov prin intermediul reprezentantului, avocatul Lefter Aurel la 23 mai 2014 a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea parțială a încheierii Judecătorei Comerciale de Circumscripție din 17 mai 2014, în partea respingerii capătului de cerere cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, admiterea integrală a cererii cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 5000 lei de la ÎM „Sudzucker-Moldova” SA în beneficiul lui Boris Efimov.

Invocând ilegalitatea încheierii Judecătorei Comerciale de Circumscripție din 17 mai 2014, ÎM „Sudzucker-Moldova” SA a contest-o cu recurs solicitând admiterea cererii de recurs și casarea integrală a încheierii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2014 s-au admis recursurile declarate de Boris Efimov prin intermediul reprezentantului, avocatul Lefter Aurel și ÎM „Sudzucker-Moldova” SA, s-a casat încheierea Judecătorei Comerciale de Circumscripție din 17 mai 2014 și s-a remis cauza în prima instanță, pentru examinare în fond.

La 24 noiembrie 2014 ÎM „Sudzucker-Moldova” SA a depus cerere prin care a solicitat atragerea în proces în calitate de copârât a SA „Logos Pres”.

Prin încheierea Judecătorei Comerciale de Circumscripție din 26 ianuarie 2015 a fost schimbată calitatea procesuală a „Экономическое Обозрение” „Logos Press”, SA din intervenient accesoriu în copârât.

În cadrul ședinței de judecată din 16 februarie 2015, ulterior la 03 aprilie 2015, reprezentantul lui Boris Efimov, avocatul Aurel Lefter a depus demers cu privire la scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea Judecătorei Comerciale de Circumscripție din 15 mai 2015 și respectiv 25 iunie 2015 s-au respins ca neîntemeiate demersurile avocatului Aurel Lefter cu privire la scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată.

La 19 ianuarie 2016 ÎM „Sudzucker-Moldova” SA a depus cerere prin care a solicitat atragerea în proces în calitate de copârât a SA „Orhei-Vit” și cerere cu privire la reducerea cuantumului pretenției din acțiune și completare a acțiunii prin care a solicitat reducerea cuantumului prejudiciului moral de la 45000 lei până la 1 leu.

Prin încheierea Judecătorei Comerciale de Circumscripție din 10 februarie 2016 s-a admis cererea ÎM „Sudzucker-Moldova” SA și s-a atras în proces în calitate de copârât SA „Orhei-Vit”.

Prin hotărârea Judecătorei Comerciale de Circumscripție din 23 septembrie 2016, cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Sudzucker-Moldova” SA împotriva lui Boris Efimov, Ediția periodică „Экономическое Обозрение” „Logos Press”, SA „Orhei-Vit”, intervenient accesoriu Uniunea Producătoare de Zahăr din Moldova, privind apărarea onoarei și demnității, repararea prejudiciului moral, a fost respinsă și a fost încasat de la ÎM „Sudzucker-Moldova” SA în beneficiul lui Boris Efimov cheltuielile de asistență juridică suportate în mărime de 5000 lei.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a concluzionat că declarațiile făcute de către pârât nu pot fi catalogate ca fiind defăimătoare pentru ÎM „Sudzucker-Moldova” SA , deoarece reprezintă judecăți de valoare. Acolo unde o judecată de valoare se bazează pe fapte, ea nu trebuie considerată defăimătoare atâta timp cât faptele sunt rezonabil de exacte și comunicate cu bună credință și cât judecata de valoare nu are intenția de a conduce la o concluzie falsă, chiar dacă aceasta este posibilă.

Totodată instanța reține că, reclamantul nu a demonstrat prin probe concludente în cel fel declarațiile pârâtului i-au adus defăimare ÎM „Sudzucker-Moldova” SA și care este efectul negativ suferit de către acesta ca urmare a atingerii aduse onoarei, reputației sale profesionale prin deteriorarea percepției celorlalți asupra sa, ca urmare a declarațiilor făcute de pârât în articolul publicat în ediția periodică „Экономическое Обозрение” nr.12 și faptul că acesta a avut vreun efect asupra percepției publicului cu privire la reputația și prestigiul ei profesional.

La 17 octombrie 2016 ÎM „Sudzucker-Moldova” SA a depus cererea de apel împotriva hotărârii Judecătorei Comerciale de Circumscripție din 23 septembrie 2016 solicitând, admiterea apelului și casarea integrală a hotărârii, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă cererea de chemare în judecată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2016 s-a dispus de a nu da curs cererii de apel, acordându-i termen apelantului până la 20 decembrie 2016 ora 11:00 pentru a prezenta apelul motivat și dovada achitării taxei de stat.

La 20 decembrie 2016 în cadrul ședinței de judecată ÎM „Sudzucker-Moldova” SA a depus cererea de apel motivată și a prezentat dovada achitării taxei de stat.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2017 s-a respins apelul declarat de ÎM „Sudzucker-Moldova” SA și s-a menținut hotărârea Judecătorei Comerciale de Circumscripție din 23 septembrie 2016.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 21 septembrie 2017 ÎM „Sudzucker-Moldova” SA a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2017

și a hotărârii Judecătoria Comerciale de Circumscripție din 23 septembrie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă admiterea integrală a cererii de chemare în judecată și încasarea în beneficiul recurentului taxa de stat achitată la depunerea cererii de recurs în sumă de 725 lei.

În motivarea recursului recurentul a indicat că, consideră neîntemeiată, emisă cu încălcarea normelor de drept material și apreciere arbitrară a probelor acumulate la materialele cauzei decizia Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2017 din motiv că instanțele ierarhic inferioare nu au ținut cont de faptul că contrar prevederilor art. 24 alin. (2) din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, copârâții nu au dovedit pretinsul rol determinant al ÎM „Sudzucker-Moldova” SA în activitatea Asociației Uniunii Producătorilor de Zahăr din Republica Moldova și prin ce se manifestă acesta, că societatea reclamantă a împiedicat SA „Orhei-Vit” să importe zahăr din Belarusia, tot așa cum nu au demonstrat că importul de zahăr din Ucraina și Belarusia este posibil doar cu acordul Asociației Uniunii Producătorilor de Zahăr din Republica Moldova, iar instanța de apel contrar prevederilor art. 373 alin. (1) și (2) CPC, nu a asigurat veridicitatea legalității și temeinicia hotărârii atacate cu apel, corectitudinea constatării circumstanțelor de fapt ale cauzei, a aplicării și interpretării normelor de drept material, necătând la faptul că ÎM „Sudzucker-Moldova” SA a invocat și probat că prima instanță nu a elucidat și constatat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei și că concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

La 25 aprilie 2018, avocatul Aurel Lefter în interesele lui Boris Efimov a depus referință la cererea de recurs înaintată de ÎM „Sudzucker-Moldova” SA împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2017 în care menționează că consideră cererea de recurs inadmisibilă, tardivă, neîntemeiată și solicită declararea inadmisibilă a recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2017, în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către ÎM „Sudzucker-Moldova” SA în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a

normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea a altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens Completul reține, că sarcina instanței de recurs la aceasta etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justice și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile Delcourt contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a

admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul reține că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyanyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către ÎM „Sudzucker-Moldova” SA, este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziilor instanței de apel, i-ar alegațiile invocate în recurs nu indică încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei pentru declararea recursului admisibil.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către ÎM „Sudzucker-Moldova” SA, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

D I S P U N E :

Recursul, declarat de către Întreprinderea Mixtă „Sudzucker-Moldova” Societate pe Acțiuni, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecători

Nicolae Craiu

Dumitru Visternicean